

van het „Centraal Bureau voor Statistiek” vermeld. We hopen die cijfers den volgenden keer te bespreken. Nu zij reeds vermeld, dat 37 % van alle academisch gegradueerden (zonder de theologen) tot geen kerkelijke gezindte behoorde. Voor de juristen, wis- en natuurkundigen, handelswetenschappen en Technische wetenschappen zijn de cijfers resp. 31.8, 42.6, 38.4 en 43.5.

Stemt tot ernstig nadenken, dat een aanzienlijk aantal van hen, die een leidende functie in vornaam bedrijven innemen, met de kerk geheel gebroken hebben. Ook voor de sociale kwestie is dat feit van groote betekenis.

We willen nu de cijfers der ondergeschikten wat nauwkeuriger bezien.

Den vorigen keer is de opmerking gemaakt, dat er, oppervlakkig beschouwd, eenige aanleiding is om een verband te leggen tusschen de grootte der „onkerkelijkheid” en de belangrijkheid der arbeidsprestaties of den welstand. De probleemstelling zelf en ook de aanvankelijk getrokken conclusies, zijn echter aan bedenkingen onderhevig.

Het hooge percentage onkerkelijken bij de „losse werklieden” (24.4), spreekt duidelijke taal. Van deze menschen, wier sociale positie meestal zeer slecht is, heeft een groot gedeelte zich van de Kerk afgewend. Die groep zelf is samengesteld uit verschillende categorieën: menschen, die niet de bekwaamheid bezitten, welke een geschoold arbeider noodig heeft, en menschen, die, ondanks hun bekwaamheid en goeden wil, geen vast werk konden verkrijgen. Het is niet bekend bij welke categorie de afval het grootst is. Een ding is zeker: de groep als geheel eischt bijzondere geestelijke zorg. Onder de huidige omstandigheden is zij sterk in omvang gegroeid. Bovendien is in den tegenwoordigen tijd de grens tusschen losse en vaste, geschoolde arbeiders lang niet altijd scherp te trekken. De positie der laatsten is immers verre van zeker, zelfs in economisch gezonde bedrijven. De geestelijke gevaren, welke de arbeiders bedreigen, zijn dienengevolge groter dan ooit. In de zorg voor hun welzijn ontmoeten Kerk en Chr. sociale beweging elkander voortdurend.

Neemt nu de „onkerkelijkheid” ook toe met de bekwaamheid? Er zijn menschen, die deze vraag, op grond van de uitkomsten der volkstelling, bevestigend beantwoorden. Zij wijzen dan op de cijfers voor „Crediet- en Bankwezen” en voor technisch hoogstaande bedrijven, zooals die in de klasse „Metaalnijverheid”. Hoeden we ons echter voor rationalistische en intellectualistische redeneeringen. Is de gemiddelde bouwvakarbeider minder intelligent, minder bekwaam dan de gemiddelde metaalbewerker? Is de gemiddelde arbeider in een kwalitatief belangrijken tak van industrie minder verstandig dan de gemiddelde bankbediende, of een gestudeerde? Is de levenswijze van de laatsten groter, hun inzicht in geestelijke vraagstukken dieper?

Op al die vragen is het antwoord uiterst moeilijk te geven, — ook de meest geperfectioneerde psychotechniek kan ons niet afdoende helpen. De beide laatste vragen liggen zeker niet op het terrein van haar bevoegdheden. Een bevestigend antwoord op de hier gestelde kwesties moeten we in ieder geval afwijzen.

De mensch is rijker dan de som van zijn acties en reacties. Het gebied van den menschelijken arbeid kenmerkt zich door een veelheid van vormen, die elk hun eigen betekenis hebben. Het is onmogelijk om ze naar hun waarde of naar de benoemde hoeveelheid geestelijke energie, in een opklimmende reeks te rangschikken.

Wie een verband wil leggen tusschen „knapheid” en „religie”, tast de menschelijke waardigheid aan, en beledigt Gods schepping. Hij minacht den godsdienst, en verlaagt haar tot een functie van den menschelijken geest. Gods werk in den mensch onttrekt zich aan wetenschappelijke analyses.

De cijfers in de gepubliceerde tabel hebben zeker betekenis. We leeren er uit, dat de afval bij de arbeiders in overheidsdienst dikwijls groot is (gas- en electriciteitsbedrijven; verkeerswezen). We leeren er uit, dat in bepaalde bedrijven de ongelooft-propaganda veel slachtoffers gemaakt heeft („Drukkerijen”, „Metaalnijverheid”). De invloed der groote steden is duidelijk waarneembaar, die van de grootindustrie eveneens. Het verschil tusschen „metaalnijverheid” en „bouwbedrijven” moet ten deele toegeschreven worden aan het feit, dat veel ondernemingen in de laatstgenoemde groep op het platteland en in de kleinere steden gevestigd zijn; ook is hun omvang dikwijls gering. (Men lette op het groote aantal bedrijfshoofden).

Dat de „Industrie” als geheel zulk een hoog cijfer heeft, geeft te denken. Het probleem der industrialisatie van ons land is mede een belangrijk geestelijk vraagstuk.

Dankbaar moeten we zijn voor al den arbeid, welke in dienst van Gods Koninkrijk verricht werd. Daartoe behoort ook het werk der Chr. Sociale beweging, zoowel die van de Christelijke Vakverenigingen als van „Patrimonium”. Voor duizenden arbeiders zijn mede deze organisaties het middel in Gods hand geweest om hen te behouden.

Over de gepubliceerde tabel is nog veel meer te zeggen. We willen echter niet al te uitvoerige beschouwingen geven. Een ieder overdenke de cijfers zelf.

Een volgend maal hopen we nog de statistiek der academisch gegradueerden te bespreken.

A.

B. I. B.

Dr A. Kuyper Sr. en de „Doopserkenning”.

Nu in onze kerken het vraagstuk van de „erkenning van den doop, buiten eigen kerkverband bediend”, weer in discussie is gekomen, zal het velen zeker interesseren, dat ook Dr A. Kuyper daarmee bezig is geweest in de negentiger jaren der vorige eeuw.

In „De Heraut” nr 928 (8 Oct. 1895) begint Dr Kuyper een serie artikelen over „Tucht en Doop”. Daarin betoogt hij met kracht, dat de tucht voor zoover ze strekt tot heilighouding van het Verbond ook bij de bediening van den Doop moet worden toegepast, evenals bij het Heilig Avondmaal.

„Zoover het Verbond strekt, strekt het Sacrament. Geen duimbreed minder ver, maar ook geen duimbreed verder.” „Verbond, Sacrament en Kerk zijn drie kringen die elkander dekken moeten.” Tot de Sacramenten mogen alleen „geloovigen” worden toegelaten. Natuurlijk zijn met dat woord „geloovigen” niet uitsluitend bedoeld „menschen, die reeds tot volle belijdenis des geloofs uit een waarachtig bekeerd hart gekomen zijn”. Dan zouden de jonge leden der kerk buitengesloten zijn en dat kan en mag niet. „Niemand mag in de kerk verkeer, dan als bondeling. Die geen bondeling is, hoort er niet in, en kan er niet in verblijven. De kerk is geen vergadering van menschen, zóó maar. Neen ze is een vergadering van gequalificeerde personen. En de qualiteit die zulke personen ten deze dragen moeten is die van „geloovigen”.

Of iemand een geloovige is kan de kerk nooit met zekerheid uitmaken. Ze heeft alleen als taak de uitwendige criteria door God in Zijn Woord gegeven als toetssteen te gebruiken. Het criterium bij de volwassenen is dan: zuiverheid in belijdenis en wandel. Voor de kinderen geldt als regel, dat de kinderkerken van het geloovige volk in zijn Verbond begrepen zijn. En dan schrijft Dr Kuyper het volgende („De Heraut” 930):

„Is het kindeke uit geloovige ouders geboren, dan moet het gedoopt. Anders niet. Dus komt het toch weer neer op het onderzoek, of zekere personen, nu de ouders, tot de geloovigen zijn te rekenen.

Maar bovendien komen hier dan nog allerlei andere vragen bij.

Geldt het vader en moeder beiden, of vader alleen? Alleen den vader of ook den grootvader? Rekent het naardat die vader was toen het kind geboren werd, of gelijk hij nu is? Rekent het bij dien vader naar zijn Doop, of alleen naar zijn belijdenis? Stuit censuur of afsnijding van dien vader den Doop van zijn kind? En zoo kan men de vragen vermeerderen.

Maar ook dan is men er nog niet.

Immers de heilige Doop strekt verre buiten uw eigen kerkverband. Herdoop hebben onze vaders steeds verfoeid, en dus den Doop ook erkend van de overige kerken, zelfs van de Roomsche kerk en de Grieksche kerk.

En juist hierdoor raakt ge eerst recht in moeilijkheden verwickeld.

Of wie controleert den Doop dier andere kerken? Of de Doop recht bediend is? Of het doopen was, of alleen „natmaking”? Of de Doop bediend is aan wie er recht op had, of ook aan anderen? Of het waar is, dat wie zegt gedoopt te zijn, het ook is?

Moeilijkheden bergen hoog, die vooral voor een dorpskerkeraad niet om op te lossen zijn.

En juist daarom is het zoo broodnodig, dat we onze belijdenis van den heiligen Doop scherp belijnen.

Anders is er geen maatstaf van beslissing, en treedt niets dan willekeur in de plaats voor wat in beginsel had moeten zijn uitgemaakt.

In een volgend artikel betoogt Dr Kuyper, dat wanneer een lid der kerk onder censuur staat, zijn kind niet mag worden gedoopt:

„En als „geloovige” erkende heeft tweeërlei recht inzake de heilige Sacramenten, voor zichzelf en recht op het Avondmaal, en voor zijn kind recht op den Doop.

Vervalt nu het ééne recht, dan vervalt daardoor feitelijk ook het andere.

Wie zelf niet ten Avondmaal mag gaan, heeft ook voor zijn kind geen recht op den Doop.

Het ééne recht staat of valt met het andere.... Intusschen is de practijk van onze kerken een veelszins andere geweest, en is er oorzaak na te gaan, wat de kerken bewoog van deze vaste, consequente, en zoo vanzelf zich tekenende lijn af te gaan.”

Van belang is ook wat Dr Kuyper schrijft in nr 933:

„Bij den eersten oogopslag schijnt de regel, dien wij vaststelden, zoo eenvoudig en waar, dat men zich ternauwernood voorstelt, hoe onze vaders er zoo veelszins toe kwamen, om, in strijd met dezen vasten regel, toch allerlei kinderkerken, die er niet aan voldeden, zelve te doopen, of, als door anderen gedoopt, te erkennen.

De regel zegt: 1e. Te doopen zijn de kinderkerken der „geloovigen”, 2e „geloovigen” zijn naar het oordeel der kerk allen die door belijdenis en wandel hun gemeenschap met het Genadeverbond betoonen; 3e. de beslissing of iemand in dien zin een geloovige is, wordt onzeker, zoodra hij onder censuur of ban komt; en 4e derhalve zijn kinderkerken van hen, wier qualiteit als „geloovigen” onzeker wordt, niet te doopen, alvorens na berouw en boete hun behooren tot de „geloovigen” naar het oordeel der kerk weer vaststaat.

Evenzo: 1e. Te doopen zijn de kinderkerken der geloovigen; 2e. kettters worden door de kerk niet als geloovigen erkend, overmits hun belijdenis valsch of onvolkomen is; 3e. alzoó zijn kinderen van kettters niet te doopen; en 4e. zijn ze nochtans gedoopt, zoo had die doop geen recht van bestaan, en kan dus niet erkend worden.

En ook: 1e. Te doopen zijn alleen de kinderkerken der geloovigen; 2e. een vrouw, die buiten huwelijk een kind baarde, mist het kenteken van een geloovige in den wandel; en 3e. derhalve is een onecht kind niet te doopen.

Een reeks voorbeelden, die men nog op allerlei wijs kan uitbreiden, en waarbij men dan uit het beginsel, dat de Doop de doop „van de kleine kinderkerken der geloovigen” is, en dat voor „geloovigen” alleen zij gelden, die blijkens belijdenis en wandel dit naar het oordeel der kerk zijn, telkens tot een conclusie omtrent den Doop komt, die in strijd is met de practijk der vaders.

Dit feit worde helder onder de oogen gezien. Schuilvinkje spelen baal hier niet. Hoe men het ook wende of keere, de talloze moeilijkheden komen vooral in groote steden telkens weer voor.

Hierbij volgt men dan gemeenlijk de gewoonte om na te gaan hoe de practijk der vaders was, en zich aan die practijk te conformeren. Maar het gevolg hiervan is dan ook, dat door het volgen van die practijk der vaders de belijdenis omtrent den heiligen Doop steeds onvaster wordt, en men gedurig practisch doet wat men theoretisch niet kan verdedigen....

Gelijk ons vorig artikel reeds aanwees, er ligt in het stuk van den Doop een onderwerp, dat de kerken vroeg of laat tot nadere beslissing oproept.

Tot nadere beslissing, niet over de verhouding van Doop en Wedergeboorte. Daarover toch hebben ze zich voor wie goed leest genoegzaam duidelijk uitgesproken. Ook niet over de vraag, of alleen de kinderkerken der geloovigen te doopen zijn. Immers, ook dit staat vast. Maar wel over de vraag, wie in dit verband als „geloovige” ouders van zulk een kindeke te erkennen zijn....

Veilig kan dan ook gezegd worden, dat de erkenning van den kelderdoop de Gereformeerde Kerken in de heilighouding van haar eigen doop uitermate bemoeilijkt heeft. Want wat baal het of ge zelf keur uitoefent, indien ge daarna toch het doen van anderen erkent, die zoogoed als geen keur erkennen?”

Duidelijk blijkt, dat Dr Kuyper de moeilijkheden van de doopserkenning scherp heeft gevoeld. Trouwens reeds in „De Heraut” van 1 Jan. 1888 had hij daarover geschreven. Zie daarvoor de Persschouw van dit blad van 31 Jan. 1935.

De oplossing van deze moeilijkheden geeft Dr Kuyper in de genoemde artikelen niet. We wachten daar nog steeds op. Moge de discussie, door Ds den Houting daaromtrent geopend, het gewenschte licht doen opgaan.

H.

C. V.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN

Wat de „Duitsche Christenen” willen.

We lezen in „Reformierte Kirchenzeitung” (17 Jan. ’37) eenige stukjes, die één van onze lezers zoo vriendelijk was voor ons te vertalen. Hier volgen ze:

Over hetgeen de Duitse Christenen willen geeft J. B. Schraier, de redacteur van de „Deutscher Sonntag”, enkele typeerende opmerkingen. Tegenover de meening „dat het blad de Duitschers tot Christenen zou willen maken” verklaart Schraier: „Neen, m’n beste lezer! Dat doen in rijken overvloed alle Kerken en Kerkmensen. Want die maken propaganda voor Christus, zoo veel en zoo goed ze maar kunnen. Wij laten dan ook gaarne deze „taak om onder het volk te evangeliseren” aan hen over, en begeben ons niet op hun terrein!” Wat wil het blad dan wel? Het wil de „Beschermder der Duitse revolutie op religieuze bodem” zijn. „Daarom kunnen (en

willen) wij niet aan de en volgroeit waren en z sluipe, da dit blad op

Den 21er dingen) een den Hoofde was en gele band met veeleer een o.a. liederen dendorfbew lagen versc blaadje, w liche....” U ven wel ni ge kunt d de liederen den organi trouwd die ljk geloof. Op aandr dikant, die pastorie zo den van d langer dien bischof her dienstoeft en ’s Zond wijze. Men op Christe Op het ir o.a. de vo

Vor Ich Dar Dav Ich Kel Lie Bal Ich Du Der Er

Es i (Sin)

Es ist ein l

Ganz heimli Und hat der Dasz kürzer

Das Licht, Mit ihrem b Sie küsst

Die träumer

O du t traute

O du fröhli

Lichter vom Freude herr

O du fröhli

Kündet die Rein und kl

O du fröhli

Treue und Strahlend u

De „Nat weekorgaan Westphalen Zonnenev brengen, e Germanisc gekomen steeds we beide besta dan met b

„Ook he wij bij all leer van drie persoo heel niet er wellicht uit onze breken ovc stemming

De aandr er aanspra Triniteitsle vader is c heeft voor het vuur c koude, nac op aarde. der. Op a